Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkinn

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 911 61 458
sfinpost@statsforvalteren.no
http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre

Fellingslaget i Fron og Ringebu

Saksbehandler Trond Stensby **Vår ref.** 2022/6804-1 432.3 **Deres ref.** **Dato** 01.07.2022

Delegert sak - Rondane NP - Frydalen LVO - dispensasjon - motorferdsel barmark - bruk av spisshund som løs hund - fellingsforsøk på jerv - fellingslaget Fron og Ringebu

Vedtak

A.
Med heimel i naturmangfoldloven § 48 får det kommunale fellingslaget i Fron og Ringebu dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, verneforskriften, § 3, pkt. 5.5. for bruk av spisshund som løs hund i samband med fellingsforsøk på jerv i deler av Nord-Fron; Sør-Fron, Ringebu og Stor-Elvdal kommuner.

Vilkår:

- Dispensasjon gjelder til fredag.08.07.22, kl. 12:00.
- Dispensasjonen gjelder i følgende område:
  - Nord-Fron kommune, øst for Gudbrandsdalslågen
  - Videre fra Vulutjønna, mellom Lågen og Vulua, til fv 27 (Sør-Fron, Ringebu og Stor-Elvdal).
- Tillatelsen gjelder fram til ferdag 8. juli 2022, kl. 12:00.
- Det skal bare brukes hundeekvipasjer som er spesialtrente for bruk i forbindelse med fellingsforsøk på store rovdyr.
- I fellingsforsøk på jerv skal det brukes spisshund, som løs hund.
- Løs hund skal brukes sammen med et fellingslag i felt.

Det kommunale fellingslaget i Fron og Ringebu er selv ansvarlig for å avklare forholdet til regler i hundeloven og lokal forskrift gitt av kommunene, til grunneiere/rettighetshavere og til eiere av beitedyr i området.

B.
Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får det kommunale fellingslaget i Fron og Ringebu dispensasjon fra verneforskriftene for Rondane nasjonalpark § 3 pkt. 6.1 og Frydalen landskapsvernområde § 3 pkt 5.1, for motorferdsel med ATV i Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde i forbindelse med skadefellingsforsøk på jerv, jf. Statsforvalteren i Innlandet sin tillatelse datert 30.06.22.

Følgende vilkår gjelder for dispensasjonen:

- ATV kan brukes til transport av mannskaper og utstyr på etablert kjørespor mellom Søre Eldåseter og Rundhøbua, se figur 1.
- Dispensasjonen gjelder for tidsrommet fram til fredag 08.07.22, kl. 12:00.
- Dersom tidsrommet for skadefellingsforsøket utvides, vil dispensasjonen for motorferdsel i verneområdene utvides tilsvarende.
- Dispensasjonen gjelder for inntil to ATV-kjøretøyer, en tur-retur pr. dag.
- ATV-kjøretøyene skal normalt kjøres ut og inn samtidig, i gruppe.
- Det skal tas særlig hensyn til villrein i området. Om villrein påtreffes under kjøring skal transporten stoppe opp og vente til reinen har gått ut av området.
- Alle kjøretøy som deltar skal ha med kopi av dispensasjonen for eventuell kontroll.
- Før og etter at kjøringen er gjennomført skal Statens naturoppsyn Rondane ved Finn Bjormyr ha beskjed om når kjøring skal skje og når den er avsluttet. Telefon 481 13 674.
- I etterkant skal Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ha tilsendt en kortfattet rapport for motorferdselen til sfinpost@statsforvalteren.no . Merk rapporten «arkivsak 2022/6804». Frist for innsending av rapporten er 10 dager etter avsluttet skadefellingsforsøk-

Vedtaket kan bli påklaga av ein part eller annan med rettsleg klageinteresse, jf. forvaltningslova § 28. Frist for klage er tre uker frå vedtaket er mottatt. Ei eventuell klage blir stila til Miljødirektoratet, men skal sendast til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Dokument i saka

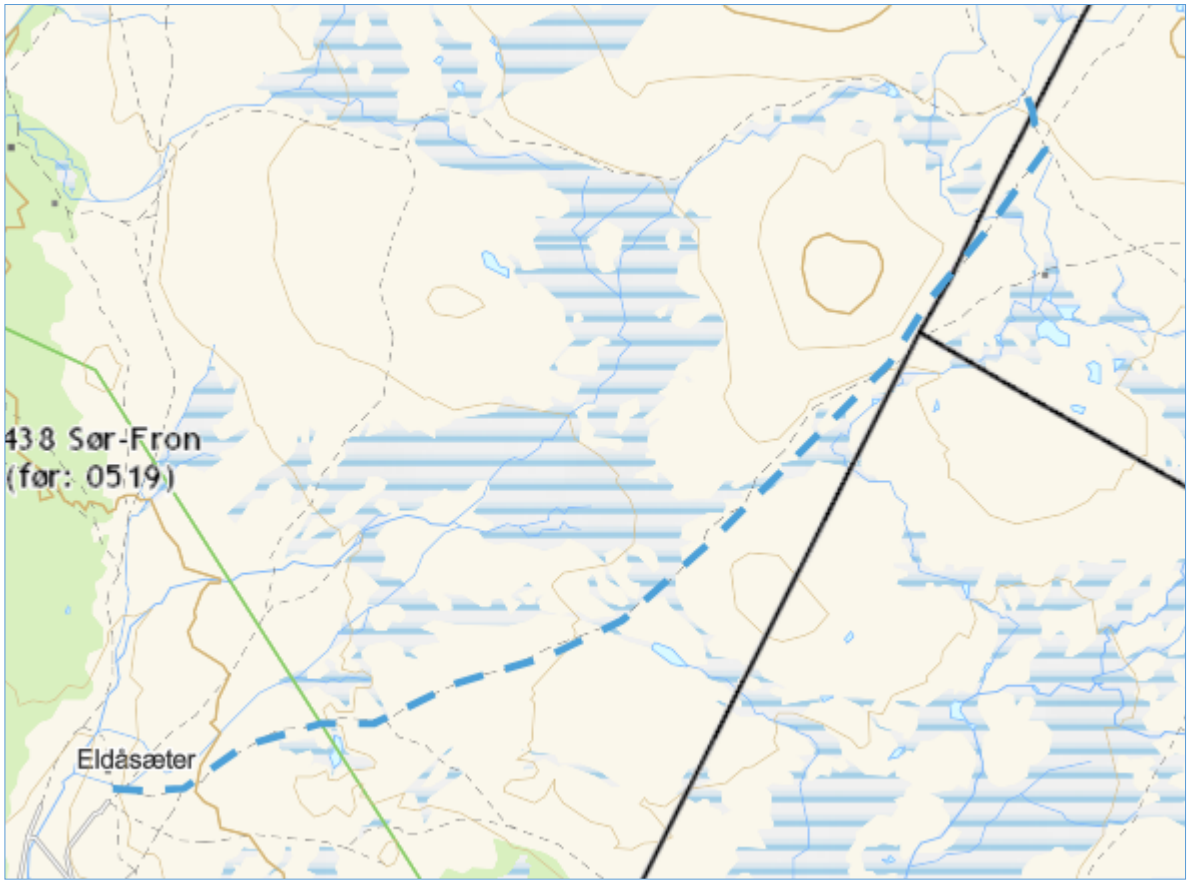
Søknad frå Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor, datert 30.06.22

Saksopplysningar

Nord-Fron kommune har sendt e-post datert 30.06.22 med slik søknad:
«Viser til at Statsforvalteren har innvilget i dag skadefelling av en jerv i deler av Nord-Fron, Sør-Fron, Stor-Elvdal og Ringebu. Tillatelsen er gitt i en uke

I forbindelse med det søkes det dispensasjon om bruk av løs hund i forbindelse med jakta. I tillegg søkes det dispensasjon til motorferdsel i utmark fra Elgeseter til Rundhøbua for å kjøre inn jegere. Ønsker samme vilkår som ved tidligere tillatelser.»

Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Innlandet, v. Silje Bøe har i dag orientert oss på telefon om at det er gitt fellingstillatelse på en jerv i
Nord-Fron kommune, øst for Gudbrandsdalslågen
Videre fra Vulutjønna, mellom Lågen og Vulua, til fv 27 (Sør-Fron, Ringebu og Stor-Elvdal).
Tillatelsen gjelder fram til ferdag 8. juli 2022, kl. 12:00.

Figur 1. Omsøkt trase for bruk av ATV, 30.06.22

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Delegert myndighet – dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48 i forbindelse med skadefellingsforsøk, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 08.04.22
(…) For å sikre en rask og forsvarlig behandling av søknader om dispensasjon fra vernevedtak om motorferdselforbud og båndtvangbestemmelser etter nml § 48 i samband med skadfellingsforsøk, gir Rondane-Dovre nasjonalparkstyre sin tilslutning til at søknader om dispensasjon i slike tilfeller behandles delegert og refereres til nasjonalparkstyret. Det foreligger en etablert forvaltningspraksis på området og sammen med behovet for rask saksbehandling mener styret at dette er i tråd med styrets vedtekter, jf. kap 6. punkt 6.2 og delegeringsvedtak av 25.september 2015.

Verneformål – forskrift

Rondane nasjonalpark

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

Pkt. 5.5. Hunder må ikke slippes løs i tiden 1. mars – 20. august.

6. *Motorferdsel*

6.1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

6.2. Bestemmelsene i 6.1. er ikke til hinder for:

…

b) Nødvendig uttransport av sjuke/skadde bufe når det er gitt melding til forvaltningsmyndigheten.

…»

Frydalen landskapsvernområde

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Frydalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på leveområder for villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,
- ta vare på landskapsformene.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

4. Ferdsel

All ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap eller naturmiljø. Dyrelivet må ikke forstyrres.

5. *Motorisert ferdsel*

5.1. Motorisert ferdsel med motorkjøretøy til lands og til vanns er forbudt, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken er forbudt. …»

Forvaltningsplan

s. 75

«Etter Hundelovens sikringsbestemmelser (§6) er det ikke lov å slippe hund løs i perioden 1. april -20. august, som også gjelder for alle verneområdene. I tillegg kan hver kommune ha egne forskrifter om båndtvang som gjelder etter den 20. august av hensyn til bufe på utmarksbeite. Per høsten 2009 gjelder dette for Dovre,Sør-Fron, Nord- Fron, Ringebu, Folldal og Sel kommuner.

***Av hensynet til villrein er sikringsbestemmelsen innskjerpet i verneforskriftene for Rondane og Dovre nasjonalparker og for Grimsdalen og Dørålen landskapsvernområder**. Her skal hunder ikke slippes løs i perioden fra 1. mars til 20. august. Unntak fra denne bestemmelsen er de samme som for Hundelovens bestemmelser § 9 b (bufehund til vokting av sau, geit og kyr), c (aktiv politi- og redningstjeneste) og d (hund i ettersøk etter skadet/sykt vilt)."*

Det er ikke gitt egen retningsliner for kjøring på barmark i samband med skadefellingsforsøk eller for andre formål.
Det er lagt retningslinjer for nødvendig uttransport av syke/skadde dyr.

Naturmangfoldlova

Naturmangfoldlova § 48 stiller svært strenge krav til når ein dispensasjon eventuelt kan bli vurdert, men opnar for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Båe vilkåra må vera oppfylt.

Saka må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også bli vurdert etter naturmangfoldlovas miljørettslige prinsipp i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samla belastning på økosystemet, kostnadar ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikkar og driftsmetodar), jamfør § 7.

Presedens

Miljødirektoratet 02.03.15:
«Også ved enkeltsaker som gjelder små tiltak, må det ses hen til presedensvirkningene ved at andre kan få dispensasjon til tilsvarende tiltak. Dette følger ikke minst av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon til tilsvarende tiltak og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak. Presedensvirkninger er derfor relevante både ved vurderingen av om vilkårene i § 48 er oppfylt og ved den brede skjønnsmessige vurderingen av om man bør gi dispensasjon.»

Vurdering

Båndtvang er regulert etter tre regelverk:

- Hundeloven
- Kommunal forskrift

- Verneforskriftene.

Gjeldande søknad må bli behandla etter dispensasjonsføresegna i naturmangfoldova § 48. Forvaltningspraksis er at søknader skal bli behandla etter det strengaste regelverket fyrst.

Det blir vidare vist til at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i møte 25.06.21 slutta seg til at det vart skrive ei delegert sak der det vart gjeve dispensasjon for ein tilsvarande søknad i Dovre kommune. I vurderinga vart det lagt vekt på gode erfaringar med bruk av hund ved fellingsforsøk bl.a. i Nord-Østerdalen. Det vart vist til at dette er hundar som er spesialtrente, og som har eit sterkt utvikla fokus for søk på store rovdyr. Hundane har peileutstyr, og blir brukt saman med eit fellingslag i felt. Erfaringane er at dette ikkje har medført vesentlege skadar på beitedyr eller anna vilt.

Med dei erfaringar som er opplyst å vera frå bruk av laushund ved fellingsforsøk i andre område, vurderer vi at dette ikkje vil påverke villreinens arealbruk eller vera i strid med verneføremålet. Dette heng også saman med at eit fellingslag uansett vil vera i området, og at villreinen då vil trekke unna området. (naturmangfoldloven §§ 9 og 10, jf. også § 12.)

Vi legg til grunn at Nord-Fron kommune avklarar forholdet til grunneigarar/rettighetshavarar og eigare av beitedyr i området.

Det er søkt om motorferdsel som ikke er hjemlet i verneforskriften eller i retningslinjer gitt i forvaltningsplanen.

Saken må derfor behandles som en søknad om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. For å kunne gi dispensasjon stiller loven krav om at to vilkår må være oppfylt:

- ikke stride mot verneformålet
- ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det er et mål at motorferdsel skal holdes på et minimum i verneområdene. Det er et mer restriktivt regelverk i nasjonalparken enn i landskapsvernområdene. Videre er motorferdsel på barmark mer konfliktfylt enn på vinterføre/snødekt mark. Motorferdsel på barmark er uheldig ut fra flere hensyn:

- fare for slitasje eller skader på terrenget
- forstyrrelse av dyreliv
- er et fremmedelement i nasjonalparken.

AU-Rondane-Dovre nasjonalparkstyre gav dispensasjon for bruk av snøskuter i samband med skadefellingsforsøk på ulv i mai 2020. Denne saken skiller seg likevel fra søknaden som nå er til behandling, ved at det i skadefellingstillatelsen var gitt tillatelse til bruk av snøskuter, og at motorferdselen skjedde på vinterføre. AU Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ga 11.08.2020, sak 4/2020 dispensasjon for bruk av ATV til Rundhøbua i forbindelse med forsøk på skadefelling av ulv i Vulufjellet.

De samme vurderingen som lå til grunn for denne dispensasjon kan likevel delvis brukes på gjeldende søknad:

- med bakgrunn i at skadefellingen er fattet med hjemmel i annet lovverk (rovviltforskriften og viltloven) bør forvaltningsmyndigheten for verneområdene

strekke seg langt for å legge til rette for at skadefellingen av jerv kan skje på en så smidig måte som mulig, samtidig som verneverdiene blir minst mulig skadelidende.
- rammevilkårene for regjeringens gjeldende rovviltpolitikk gjelder også innenfor verneområdene.

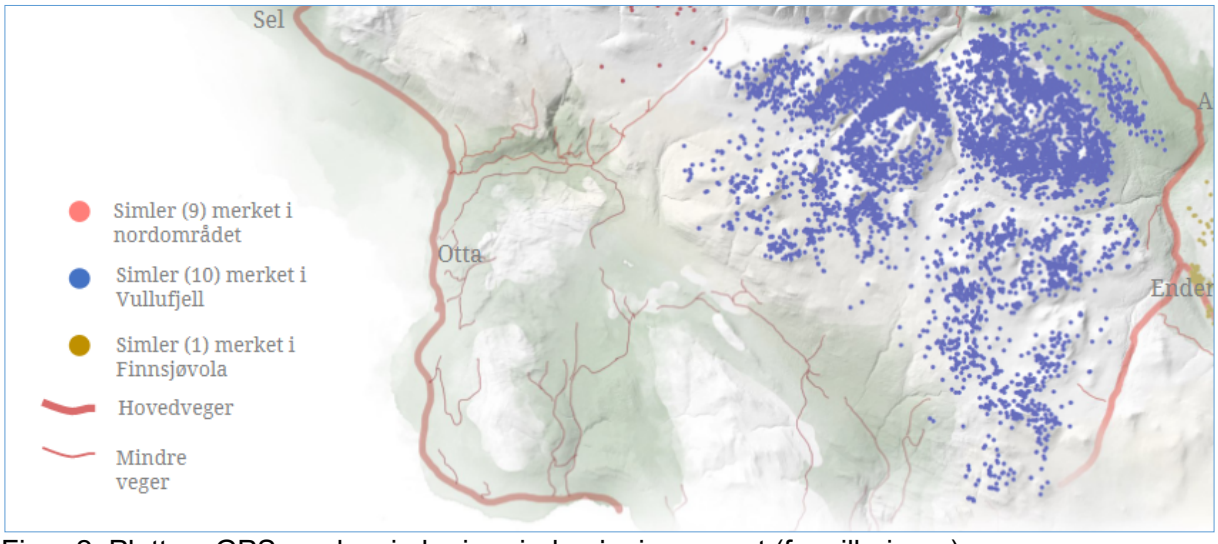
Videre må en legge vekt på at styresmaktene i gjeldende sak har gitt en skadefellingstillatelse. Det foreligger derfor et særlig behov for å avverge skader på beitedyr og beitebrukernes interesser.

Landbruk og beitebruk er ikke nevnt i verneformålet for nasjonalparken. Det er likevel åpnet for utøving av beitebruk, og gitt enkelte regler som åpner for bruk av motorferdsel i samband med beitebruk, f.eks. uttransport av skadde eller syke dyr.

Mellom Søre-Eldåseter og Rundhøbua er det etablert et markert kjørespor. Kjøresporet blir i noen grad brukt til ferdsel med hest og kjerre. Nasjonalparkforvalteren ser det derfor slik at å gi dispensasjon for en begrenset bruk av ATV etter et etablert kjørespor i samband med en akutt skadesituasjon og forsøk på skadefelling, ikke kan sies å være i strid med verneformålet eller til skade for verneformålet.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiane i dette området er godt. Når det gjeld villrein ligg føre:
- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølnkletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (§ naturmangfoldoven § 8).

Det er godt dokumentert at villreinen bruker det aktuelle området, også i perioden juni - august, se figur 2.

Figur 2. Plott av GPS-merka simler i perioden juni – august (fra villrein.no)

En begrenset ferdsel med ATV til Rundhøbua vil likevel i liten grad påvirke villreinen sitt leveområde. Transport til Rundhøbua vil være til vesentlig lette for gjennomføring av skadefellingsforsøket, uten at det vil påvirke verneverdiene vesentlig. (Jf. naturmangfoldloven § 10).

Innenfor Rundhøbua er ikke kjøresporene like markerte, og konsekvensene av motorferdselen mindre forutsigbare. Nasjonalparkforvalteren vil derfor innstille på ikke gi dispensasjon for denne strekningen. (Jf. naturmangfoldloven § 9).

En dispensasjon vil gi forventninger om at det blir gitt dispensasjon i tilsvarende saker. Det er derfor viktig å presiere at søknaden bare delvis er imøtekommet, og knyttet til et eksisterende kjørespor og et fast endepunkt.

Selv om nasjonalparkforvalteren mener det er grunnlag for å gi dispensasjon for bruk av ATV, mener forvalteren at det må settes begrensinger når det gjelder antallet turer til en tur-retur pr dag. Det begrenser motorferdselen til et minimum, samtidig som det gir rom for å planlegge bruken av mannskaper og lette gjennomføringen av fellingsforsøket.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Konrad Skåravik Bryhn			
Ringebu kommune	Hanstadgate 4	2630	RINGEBU
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Villreinnemnda for Rondane og Sølnkletten	c/o Statsforvalteren i Innlandet, boks 987	2604	LILLEHAMMER
Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	KOPPANG
Helene Amblie Solerød			
Camilla Anderson			
Statens naturoppsyn v/Finn Bjormyr			
Eirin Berge			
Silje Bøe			
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRA